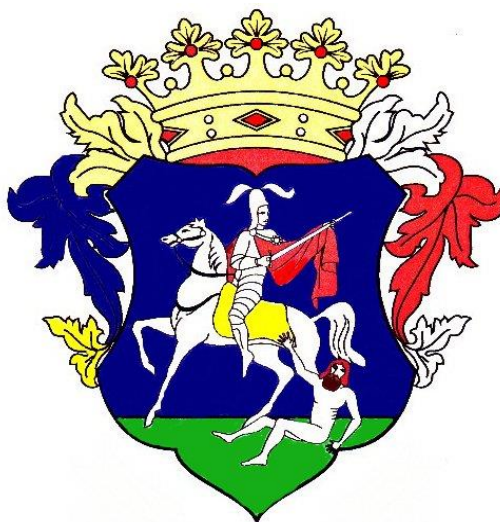

**KUNSZENTMÁRTON VÁROS
TURIZMUSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA
2025-2029.**

KUNSZENTMÁRTON VÁROS TURIZMUSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

1.) ELŐZMÉNYEK

Kunszentmárton Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 356/2015.(XI.26.) határozatával elfogadta Kunszentmárton város 2016-2025 évre szóló turizmusfejlesztési koncepcióját, melynek végrehajtását 41/2025.(II.27.) számú határozatával értékelte.

A jelen koncepció a 2025-2029-ig tartó éveket taglalja. A koncepció célja, hogy meghatározza a város turisztikai fejlesztéseinek rövid- és középtávú irányát, fő feladatait, annak személyi és szervezeti hátterét.

A koncepció az alábbi dokumentumok turizmusfejlesztési részeire épül:

- a 308/2021.(XI.29.) határozattal elfogadott „Az önkormányzat fejlesztési elképzeléseinek előkészítéséről szóló előterjesztés elfogadásáról” a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Integrált Területi Programhoz Kunszentmárton Város Önkormányzata által megjelölt TOP plusz projektek
- a 81/2015.(III.19.) határozattal elfogadott „a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Integrált Területi Programhoz Kunszentmárton Város Önkormányzata által megjelölt plusz projektekről, valamint a meglévő projektötletek aktualizálásáról”
- a 339/2020.(XII.21.) határozattal elfogadott „Kunszentmárton Város Gazdasági Programja”
- a 294/2015.(IX.30.) határozattal elfogadott „Kunszentmárton Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája” és annak 240/2016.(IX.22.) határozattal módosított változata

Emellett tartalmazza a koncepció azokat a kisebb léptékű elképzeléseket, melyek a korábbi koncepció folytatásából adódnak illetve az elmúlt időszakban ötletként, javaslatként felmerültek.

2.) KUNSZENTMÁRTON VÁROS ADOTTSÁGAI

2.1.) Általános adottságok

Kunszentmárton város Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében a Kunszentmártoni járás központja. 1807-ben lett először város, majd a cím elvesztése után 1986-ban ismét megkapta a rangot. Teljesen sík területen, az Alföld nagytáján belül, a Közép-Tisza-vidék és a Maros-Körös-köze kistáj találkozásánál helyezkedik el. A vármegye és az Észak-alföldi régió legdélebbi városa. Budapesttől 132 kilométerre, Szegedtől 76 kilométerre, Szolnoktól és Kecskeméttől 50 kilométerre, Szarvastól és Szentestől pedig 25 kilométerre található. A

Körös folyó kanyarulata mentén, a Hármaskörös bal partján, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye déli részén fekszik.

Kunszentmárton település a Tiszazug kistérségben terül el. A Tiszazug a Tisza és a Hármaskörös közötti szögletet foglalja magába, a település a Tiszazug központjaként működik. Emellett Kunszentmárton térségi szerepköre a járási központi funkcióhoz kapcsolódik. A járáshoz 11 település tartozik: Cibakháza, Csépa, Cserkeszőlő, Kunszentmárton, Nagyrév, Öcsöd, Szelevény, Tiszaföldvár, Tiszainoka, Tizsakürt, és Tiszassas települések.

2013. január 1-jén megkezdte működését a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Kunszentmártoni Járási Hivatala. A település vonatkozásában vonzáskörzetét is megemlíthetjük, mely kistérségi szerepköréből adódik. Ennek egyik fontos területe az oktatás, valamint az egészségügyi szakellátás, melyet a város és a környező települések részére a Városi Egészségügyi Központ működtetésével biztosít. A Központ az egyes szakfeladatoknál változó ellátási területen, kistérségi betegellátást folytat.

A városban közel 50 bejegyzett civil szervezet működik, nagy részük önálló helyi szervezet, és némely országos szervezet tagszervezete. A szervezetek száma folyamatosan változik, és elmondható, hogy leginkább érdekvédelmi, kulturális és sport tevékenységet folytatnak. A kunszentmártoni kulturális élet egyik központja a Kunszentmártoni Általános Művelődési Központ, az alábbi intézményegységekkel: Városi Óvoda, Helytörténeti Múzeum, Szabó Gyula Művelődési Központ, József Attila Könyvtár.

A helyi identitás erősítéséhez számos kiemelkedő építészeti emlék is hozzájárul. Ezen kívül a város a meglévő kulturális értékeit és hagyományait mind a helyi közösségi élet fejlesztésében, mind a népesség-megtartásban, mind turisztikai szempontból jobban szeretné hasznosítani. Ebből adódik, hogy a kulturális örökség ápolása, népszerűsítése az egyik fontos fejlesztési cél.

A település területe sík, azonban egyes vízjárta területek mélyebben fekszenek. A település közigazgatási területéből 1435 hektárnyi terület a Körös-Maros Nemzeti Park részeként országos védettséget élvez, amelyen az értékes ártéri társulások mindegyike megtalálható, az ott részletezett védett növény- és állatfajokkal.

A táji környezet kiemelt fontosságú elemei a kunhalmok, melyek jelentős tájképi, tájtörténeti, geomorfológiai, régészeti és biogeográfiai értéket képviselnek, emiatt a természetvédelemben különös figyelmet kell fordítani a megóvásukra.

A térség általános természetvédelmi állapotának kedvez az alacsony ipari behatás, a kisebb népsűrűség és a két nagy folyó, illetve azok nagyarányú lefűződött holtág-hálózatának megléte.

Közlekedés szempontjából a város jól megközelíthető. Közúton a 44-es és 45-ös főútvonalon, vasúton a Szolnok-Hódmezővásárhely és a Kecskemét-Szentes vonalon, autóbuszon a Budapest-Békéscsaba és a Szolnok-Szeged vonalon.

Közlekedési és gazdasági szempontból is jelentős hatású az M44-es gyorsforgalmi út megépülése. Az út Cserkeszőlő, Tizsakürt és Kunszentmárton településeket északon, míg Öcsöd települést délen kerüli el. Kunszentmárton szempontjából a lényeges fel-, illetve lehajtási lehetőségek közül csak a 442-es út M44-es gyorsforgalmi csomópont valósult meg.

megvalósult. Tervezett fejlesztés a 45-ös főút település belterületét elkerülő szakaszának megvalósítása, mely az éri zártkerteken túli nyomvonalon kerül majd kiépítésre a település külterületén, és az M44-45-44 csomópont megépítése közvetlenül az ipari park mellett.

Az országos kerékpárút fejlesztési koncepcióban Kunszentmárton városát érinti a Tiszaug – Öcsöd kerékpárút, melynek a Cserkeszőlő – Kunszentmárton szakasza már elkészült, (de felújításra szorul) és tervezett a további megvalósítás. A helyi kerékpár forgalom szükségessé teszi, hogy kerékpárút, kerékpársáv kiépítésével biztosítva legyen a kerékpáros és a gépjármű közlekedés elválasztása. A parkolás nem jelent különösebb problémát a településen.

2.2.) Turisztikai vonzerők

A város látványosságai két szálra fűzhetők fel.

Egyrészt a Körös folyó vonulata, mely a védett természeti értékekkel a Körös-Maros Nemzeti Park része. Itt található a vízitúra bázis: a kishajó kikötő és szabadstrand. A folyó mentén és a kapcsolódó holtágakon horgászat lehetősége biztosított. A Körös-parti gáton is megkezdődött a kerékpárút kiépítése (Csongrád-Kunszentmárton), jelenleg Szelevény és Csongrád közötti gátőrházig ér el, ami a kerékpáros turizmus fejlesztési lehetőségét hordja magában.

A látványosságok másik szála a Főtértől a Felső temetőig terjedő Kossuth Lajos utca, melyen megtalálható a turizmus szempontjából jelentőséggel bíró valamennyi létesítmény: Római Katolikus Nagytemplom, Helytörténeti Múzeum, Szabó Gyula Művelődési Központ, Kaszinó, József Attila Könyvtár, Dani Margit Sportcsarnok, valamint számos kereskedelmi és vendéglátó egység.

Ugyancsak ide csatlakozik be a 45-ös főút, itt található az autóbusz állomás és innen közelíthető meg a vasútállomás is.

A két szál kapcsolódási pontja a város főtere.

2.2.1.) Vízi turizmus

A vízi turizmus bázisa az elmúlt időszakban kiépített kishajó kikötő és szabadidőpark, melynek további fejlesztése mellett az Önkormányzat elkötelezett. A terület együtt szolgálja a turizmus céljait és a lakosság szabadidős tevékenységét.

Az infrastrukturális fejlesztés folyamán megtörtént a csónakkikötő és szabadidőpark további infrastrukturális kiépítése (térvilágítás, zárható csónaktároló, vízellátás korszerűsítés). A 2018-ban alapított Kunszentmártoni Vízi Szabadidős Egyesület a vízi sporteszközöket üzemelteti, rendezvényekben, programokban közreműködik. Kiemelt rendezvény – a Körös-parti Sportnap és Sárkányhajó verseny. A Körös partján kialakításra került a szabadstrand, valamint part és területrendezés történt. A szabadstrand területén található öltöző, mosdó, zuhanyzó, strandröplabda pálya, valamint homokozó és gyermekjátszótér.

2.2.2.) Horgász turizmus

A Körös folyón és a holtágain a horgászat lehetősége biztosított. A horgászturizmus infrastrukturális és szakmai fejlesztését az önkormányzat a Kunszentmártoni Körös Horgászegyesülettel közösen oldja meg. A halgazdálkodási jog megszerzése megtörtént, 2016. február 1-től a Nagyéri (Csengedi) holtág halgazdálkodási hasznosítója 15 évig az

egyesület (alhaszonbérleti szerződés). Így „saját vízként” a karbantartás és halasítás ellenőrzött, szervezett keretek között folyik, mely hosszútávon a horgászturizmus fellendüléséhez vezethet.

Az egyesület a Nagyéri (Csengedi) holtágon kialakított – versenyek megrendezéséhez is használható – telket bérel. 2024-ben önkormányzati támogatással sikerült egy saját telek megvásárlása, melyen tereprendezés folyik az átköltözésig. Továbbá az egyesület vagyona három mobilkonténerrel bővült. A horgászengedélyek kiváltása megoldott. (Ponty Horgászbolt).

2.2.3.) Lovas turizmus

Éveken keresztül a Szent Márton Lovas Egyesület és a Burzon Lovasudvar biztosított alapot a lovas turizmus fejlesztéséhez. E két partnert az önkormányzat főleg a marketing tevékenységben és a nagyrendezvények megtartásában segítette. A szolgáltatást a Binder Otto Lovas Kupa sorozat elindítása bővítette, országos minősítési verseny szervezése díjugrató kategóriában. Napjainkban a Szent Márton Lovas Egyesület Fogathajtó versenyek szervezésével, a Szandi Lovas Egyesület amatőr lovasversenyekkel, a Tamina Lovas és Sportegyesület nyílt napokkal, családi napokkal, táborokkal, ünnepségeken való megjelenéssel járul hozzá a lovas sport népszerűsítéséhez. A Szent Márton Lovas Egyesület megközelíthetőségét a városból levezető kerékpárút nagyban segíti.

2.2.4.) Kerékpáros turizmus

A kerékpáros turizmus feltétele a kerékpárút hálózat teljes kiépítése, amelynek kivitelezése a város területén részben megtörtént. Az É-D irányú: kerékpárút, mely az Öcsödi út mellett vezet a vasúti átjárótól az ipari park területéig 1198 m hosszon, illetve a NY-K irányú: kerékpárút, mely a Horváth tértől vezet az Érpárti Sporttelepig /Molnár Lajos Sporttelep/ 599 m hosszon került kiépítésre. A kerékpárutak biztonságos megközelítést nyújtanak az ipari parkig, ezáltal részben a Nagyéri (Csengedi) holtághoz valamint az Érpárti Sporttelepig. A Körös-parti gáton a Kunszentmárton-Csongrád szakasz a Szelevény és Csongrád közötti gátórházig készült el.

2.2.5.) Sportturizmus

Vidékről érkező különböző sportágak résztvevőinek szervezett sporttáboroknak a Dani Margit Sportcsarnok rendszeresen otthont ad. A sporttáborok bevételt termelnek az intézménynek, valamint az étkezést és egyéb szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásoknak, civil szervezeteknek.

2.2.6.) Épített környezet

A bevezetőben említett szálra fűzhetők a város fő nevezetességei: a Főtér, a Római Katolikus Nagytemplom, a Helytörténeti Múzeum, a Városháza, kis kitérővel a Zsinagóga, azaz Bartók Béla Terem. Az épített környezet fejlesztése közvetve kapcsolódik a turizmus fejlesztéshez, más projektek része is. Megtörtént a városközpont felújítása (benne a Szökőkút, és az I. világháborús emlékmű a Hősök szobra), a Nagytemplom felújításának folytatása, és a Szabó Gyula Művelődési Központ és a Helytörténeti Múzeum bővítése és felújítása. A Dani Margit Sportcsarnok mellett lezajlott a meglévő zöldfelületeinek fejlesztése, a sport és a játéktér növelése, a lakosság aktivitásának fokozása, turisztikai szempontból a város vonzóvá tétele. Új tematikus parkok, aktív pihenésre szolgáló területek lettek létrehozva, valamint futópálya,

kutyafuttató és az extrém park (bringa- és gördeszkapark, valamint mini KRESZpark) került kialakításra.

A Római Katolikus Egyház által a plébánia mellett működtetett Látogatóközpont információs pontként működik. Egyik legfontosabb feladata a Szent Márton zarándokúttal kapcsolatos feladatok koordinálása, fejlesztése.

2.2.7.) Múzeum, közművelődés, kiállítások

A Helytörténeti Múzeum bővített és felújított épületeiben, többek között a Látványtárban és az egykori börtön celláiban megtekinthető állandó kiállítások, valamint a Tömlöc interaktív kiállítása mellett időszaki kiállítások és múzeumpedagógiai foglalkozások is látogathatók. A Kerületi ház épületegyüttes felújítása, bővítése és egybevonása városképileg is jelentős, ugyanakkor további lehetőséget teremt a rendezvények megtartására az udvaron kialakított közösségi tér és a Kávézó. A látogatóközpont épületében berendezett, a betyárvilágról szóló kiállítás interaktív módon mutatja be a 18-19. századi Jászkunság bűnelkövetőinek és bűnüldözőinek életét és az őket körülvevő társadalmat. Az interaktivitás, a szórakozva tanulás kap nagy szerepet, amely minden korosztály számára tartalmas időtöltést ígér (hangpontok, életképek, forgatójátékok, célbalövő digitális játék).

A kézműves műhelyek közül – a világhírű Bozsik kerámiának köszönhetően – kiemelkedő jelentőséggel bír a fazekas műhely, melyet kihasználva állandó programlehetőséget jelent.

A Szabó Gyula Művelődési Központ több funkció ellátását biztosítja: közművelődési szintén saját programjaival, civil szervezetek működési helyszíne, kiállítótér és előadások, konferenciák megtartására is alkalmas.

A nemrég felújított Kaszinó épületében állandó és időszaki kiállítások továbbá előadások színesítik a kulturális programokat.

2.2.8.) Programkínálat

A városban az elmúlt évtizedekben kialakultak és megerősödtek azok a visszatérő programok, melyek folyamatos fejlesztés mellett pozitív hatással lehetnek a turizmus bővülésére. Ezek a Télbúcsúztató, Húsvéti Sokadalom és Kolompolás, Családi Majális, Gyermeknap és tarhonyafőző verseny, Múzeumok Éjszakája, Városnap, Múzeumok Őszi Fesztiválja, a Szent Márton Nap és az Adventi ünnepkör rendezvényei. Említésre méltóak a gasztronómiai programok, mint a Városnapon szervezett halételfőző verseny, Múzeumok Őszi Fesztiválján a Pálinka versenye, a Birkafőző Fesztivál, továbbá a Tarhonya, a Lecsó és a Kakasfőző Verseny. Ehhez csatlakoznak civil szervezetek által szervezett egyéb rendezvények: sport napok és versenyek, lovas versenyek, fogathajtó verseny, kulturális vonalon az egyházi rendezvények. Rendszeressé váltak a Szabó Gyula Művelődési Központ által szervezett helyi termék vásárok illetve heti piac turisztikai szerepe is megemlítsékre méltó. A Szent Márton Látogatóközpont a Római Katolikus Nagytemplomban templomlátogatással és toronytúrával folyamatosan várja a látogatókat. A város kulturális programkínálata gazdag, mely a környező településekről is vonzza a vendégeket. Az éves rendezvényterv megalkotását a Szabó Gyula Művelődési Központ és az önkormányzat közösen koordinálja a civil szféra bevonásával.

Havonta leporelló formájában kapnak a látogatók információt a helyi rendezvényekről.

2.2.9.) Testvérvárosi kapcsolatok

Kunszentmárton Városa 7 településsel írt alá testvértelepülési szerződést: Csíkszentmárton (Erdély, Románia), Teterow (Németország), Stryszawa (Lengyelország), Verbóc, Feketepatak (Kárpátalja, Ukrajna), Magyarcsernye (Délvidék, Szerbia), Nádszeg (Felvidék, Szlovákia) és

Jászapáti. A meglévő testvérvárosi kapcsolatok turisztikai hasznosítására az eddiginél nagyobb hangsúlyt lehetne fektetni: cseretáborok, cserelátogatások bővítése, közös kulturális és sport rendezvények stb. Az utóbbi években a magyar-magyar kapcsolatok előmozdítása terén jól működő Bethlen Gábor Alap pályázati felhívásait, amelyen többször sikeresen vett részt az önkormányzat, továbbra is figyelemmel kell követni, és érdemes más pályázati lehetőségek után is kutatni.

2.3.) Turisztikai szolgáltatások

2.3.1.) Információs pont

A város turisztikai életének operatív munkáit alapító okirata szerint a Kunszentmártoni Általános Művelődési Központ végzi. A város által működtetett információs iroda létrehozására lenne szükség, melynek feladata a tájékoztatás (látóvalókról, szállás- és étkezési lehetőségekről, programlehetőségekről stb.) A Szent Márton Plébánia elindította Látogatóközpont néven az ilyen típusú információs pont működését, viszont feltétlenül szükséges lenne egy központi információs pont kialakítása is. Mivel a turisztikai adottságok és a szálláshelyek hiánya főleg az egynapos látogatásoknak kedvez, mindenképp indokolt olyan frekvencián helyen található pont létrehozása, ahol az átutazó információkhoz, ajánlatokhoz juthat. Ez a pont egyben koordináló szerepet is betölthetne.

2.3.2.) Szálláskínálat

A város sajnos kevés szálláslehetőséggel rendelkezik, az öt szálláshely összesen 62 vendég befogadására alkalmas, így nem tud nagyobb látogatóforgalmat lefedni.

A kishajó kikötő mellett sátorozóhely került kialakításra, mely a víziturizmust tudja kiszolgálni. A Rákóczi u. 3. szám alatti szálláslehetőség, a Szent Márton Szálláshely, amely az önkormányzat tulajdona, hivatalos szálláshely lett, amelyet a KÁMK üzemeltet.

Mindezek mellett szükség lenne olyan méretű, 50 fő befogadására alkalmas szálláshelyre is, ahol buszos kirándulások látogatói, táborozó csoportok is elférnének.

A szálláslehetőségek szempontjából pozitív hatású Cserkeszőlő közelsége, ahol több szálloda és panzió is működik.

2.3.3.) Vendéglátás

A városban éttermi szolgáltatást biztosító létesítmény nincs, de több helyen is van lehetőség étkezésre. Kulacsos Vendéglő és Pizzéria, Shemsi Albán Best Pizzéria, Fatányéros Vendéglő, Finom Falat Ízműhely.

A városban működik két cukrászda –Talmácsi Cukrászda, Anna Cukrászda és Pizzéria - és számos – változó színvonalú – szórakozóhely.

3.) FŐ FEJLESZTÉSI TERÜLETEK

Komplex városi és várostérségi turisztikai fejlesztés (ITS alapján)

A projekt tartalmi elemei

A projekt elsődleges célja a járásszékhely város és a térségi települések turisztikai értékeinek megőrzése, népszerűsítése, ezzel a térségi összefogás erősítése. A Tiszazug valamennyi települési önkormányzata fontosnak ítéli meg a térség turizmusának fejlesztését. A város Önkormányzata, mint járási székhely, - kapcsolódva a TOP plusz projekthez - gesztorként kívánja megvalósítani a már meglévő, helyi- illetve kistérségi értékekre épülő turisztikai célokat.

3.1.) Információs és szolgáltató központ kialakítása Kunszentmártonban

A projekt rövid leírása: a központ kialakítása - infrastrukturális és tárgyi eszközök biztosításával - a Helytörténeti Múzeumban valósul meg az infrastrukturális feltételek megteremtése, szükséges eszközök beszerzése mellett. A tervek között szerepel egy olyan helyiség kialakítása, ahol a térségi turisztikai értékek gyűjtése, bemutatása, kiajánlása történne.

3.2.) Kerékpárút hálózat kiépítése

A város turisztikai céljaihoz szorosan kapcsolódóan kívánja megvalósítani a kerékpárutat Öcsöd, Békésszentandrás irányában, illetve a meglévő felújításra szorul Cserkeszőlő felé. A horgászturizmus fejlesztését nagyban befolyásolná a vasúti átjárótól az ipari park területéig megépített kerékpárút folytatásaként a Nagyéri (Csengedi) holtághoz vezető kerékpárút megépítése. A kerékpáros turizmus szempontjából meghatározó lehet Tiszaug és Szentes irányában megvalósítandó kerékpárút, illetve a Szelevény felé vezető árvízvédelmi töltés kiépítésének folytatása Csongrád irányában. Lehetőség nyílna a fejlesztésekre alapozott tiszazugi, vagy megyehatárokon átívelő kerékpáros körutak kiajánlása, hirdetése. Az aktív turizmus fejlesztése érdekében fejlesztendő terület.

3.3.) Térségi rendezvények szervezése

A tervezett események a kulturális attrakciók (közgyűjtemények, közművelődési rendezvények), természeti örökség (természetes vizek, arborétumok, stb.) és hagyományőrző rendezvények, fesztiválok, sportesemények köré csoportosulnának, céljuk a helyi közösség összetartó erejének növelése és az identitástudat erősítése is. Ugyancsak cél a fejlesztések és események ismertségének növelése, tájékoztató kiadványok elkészítése, marketing tevékenység.

3.4.) Szabadstrand, kishajó kikötő, vízi turizmus, kölcsönzés, sétány a Körös partján

A kishajó kikötő sétánnyal majd szabadstranddal pályázati forrásból megvalósult. Erre építve kívánja az önkormányzat ezen irányban a turisztikai kínálatát bővíteni büfével, bekerített kempinggel, hajó és kenubérlési lehetőséggel üzemeltetési szerződés keretében. Az önkormányzat szándéka pályázatok keretében a terület folyamatos bővítése és fejlesztése. A Körös hullámterében sor kerülhetne tanösvény, lombkorona sétány és kalandpark kialakítására.

3.5.) Várostérségi turisztikai összefogás

Kunszentmárton a Tiszazug központjaként és járási székhely település szerepének megfelelően célul tűzte ki a térség turisztikai értékeinek megőrzését, népszerűsítését, és a térségi összefogás erősítését. Kapcsolatban áll az Alföld Szíve Térségi Turisztikai Egyesülettel, a Körösök Völgye Natúrpark Egyesülettel és a Tiszazugi Turizmus Szövetséggel.

Fontos, hogy a térségi összefogás a következő években új lendületet kapjon, és a térségi turizmusfejlesztési lehetőségeket a települések közösen mozdítsák elő. Ennek érdekében Stratégiai Turisztikai Együtműködési Megállapodást kötött Kunszentmárton Cserkeszölővel. A Cserkeszölő Fürdő és Gyógyászati Központ és az ahhoz kapcsolódó szálláslehetőségek az idegenforgalom meghatározó elemei. Kunszentmárton gazdagabb építészeti örökséggel, több kulturális szolgáltatással, múzeummal, kiállítóhelyekkel, kiaknázandó kerékpáros- és vízisport lehetőséggel rendelkezik, mely jelentős vonzerőt jelent a Cserkeszölőbe érkező szállóvendégeknek. A két település szolgáltatásait összekapcsolva kölcsönös kedvezményrendszert és marketingstratégiát dolgoz ki, hogy a programlehetőségek kiszélesítésével meghosszabbodjon a térségben eltöltött idő. A stratégiai együttműködés kínálati elemei bővülni fognak és a megállapodás a későbbiekben közös pályázati lehetőségekre is alapot teremt.

4.) TOVÁBBI FEJLESZTÉSI TERÜLETEK

4.1.) Vízi turizmus

Az infrastrukturális fejlesztés folytatásaként a 1184/2013. (IV. 9.) Korm. határozat alapján a Kormány által támogatott „Bejárható Magyarország Keretprogram” keretén belül történt a csónakkikötő és szabadidő park további infrastrukturális fejlesztése (térvilágítás, zárható csónaktároló, vízellátás korszerűsítés). A „Kunszentmárton komplex turisztikai célú fejlesztése” elnevezésű projekt eleme a szabadstrand is kialakításra került. A Körös partján a szabadstrand projektelemnél területrendezés és part került megvalósításra. Kunszentmárton részese volt „Az Alsó-Tisza és a Körösök vízi turizmusának komplex fejlesztése” című pályázatnak, melynek feltétele volt a vízi sportokat népszerűsítő egyesület létrehozása. A 2018-ban alapított Kunszentmártoni Vízi Szabadidős Egyesület 2019 óta a beszerzett vízi sporteszközöket üzemelteti, rendezvényekben, programokban közreműködik. Kiemelt rendezvénye az Önkormányzattal együtt szervezett Körös-parti Sportnap és Sárkányhajó verseny. A további, szakmai pályázatokon való indulás lehetősége, vízi túrák szervezése, nyári táboroztatás, rendszeres evezős edzések tartása érdekében.

4.2.) Horgászturizmus

A horgászturizmust az önkormányzat a Kunszentmártoni Körös Horgászegyesülettel közösen kívánja fejleszteni.

A horgászturizmusban rejlő lehetőségeket jelentősen javíthatná a Hármaskörös folyó tekintetében a Bökényi duzzasztó újbóli üzembe helyezése vagy a Tisza folyón a Hármaskörös torkolata alatt tervezett vízlépcső megvalósulása, a Nagyeri (Csengedi) holtágnál pedig az oda vezető kerékpárút megépítése.

4.3.) Lovas turizmus

A fő fejlesztések között szereplő infrastrukturális fejlesztésen túl a Szent Márton Lovasegyesület, a Szandi Lovas Egyesület és a Tamina Lovas és Sportegyesület biztosít alapot a lovas turizmus fejlesztéséhez. E három partnert az önkormányzat főleg a marketing tevékenységben és a nagyrendezvények megtartásában segíti. A Szent Márton Lovas Egyesület megközelíthetőségét a városból levezető kerékpárút nagyban segíti. Ugyanezt a lehetőséget biztosíthatja egy Szentes irányába vezető kerékpárút kiépítése, mely a Szandi Lovas Egyesület kerékpárral történő elérését mozdítaná elő. Jelenleg a Szent Márton Lovas Egyesület mellett a Szandi Lovas Egyesület és a Tamina Lovas és Sportegyesület tevékenységére alapozva fejleszthető tovább a lovas turizmus önálló ággént és kapcsolódó programként is. Bővítheti a szolgáltatást a Lovas Kupa sorozatok elindítása, országos minősítési verseny szervezése díjugrató kategóriában, és a Szent Márton Fogathajtó Kupa folyamatos életben tartása, illetve a Molnár Lajos Sporttelep és a lovas pálya fejlesztése táboroztatás és egyéb sportágak tekintetében is.

4.3.) Sportturizmus

Vidékről érkező különböző sportágak résztvevőinek szervezett edzőtáboroknak a Dani Margit Sportcsarnok rendszeresen otthont ad. A sporttáborok bevételt termelnek az intézménynek, valamint az étkeztést és egyéb szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásoknak, civil szervezeteknek. Lehetséges a táborok bővítése július hónapban, viszont az épület karbantartása és az amortizálódott eszközök pótlása és fejlesztése is szükséges lenne, hogy a színvonal megfeleljen a táborozók igényeinek. Emellett kapcsolódó kulturális és aktív szabadidős programcsomagok ajánlhatók fel a táborozó csoportoknak.

4.4.) Épített környezet

Az épített környezet fejlesztése közvetve kapcsolódik a turizmus fejlesztéshez, más projektek része. Ennek elemei a városközpont további felújítása, a nagytemplom felújításának folytatása, a művelődési központ bővítése és felújítása.

A római katolikus egyház részéről felmerült ötlet a templom mellett egy kávézó kiépítése, mely az önkormányzattal összefogásban is megvalósulhat.

A tervek között szerepel Zsinagóga, az Országzászló és a Főtéren található szobrok és a Régi híd felújítása. Lehetőség van Köztársaság tér 8. szám, azaz egykori Szálloda, majd Járási hivatal épületében, melynek külső utcafronti homlokzata felújítása jelenleg zajlik, szállás kialakítására és a mozi rendbetételére. A zöld felületek bővítése, további padok kihelyezése, növények, virágok, fák ültetése a továbbiakban is indokolt. A bekezdésben felsoroltakra városképi és közlekedési szempontból is szükség lenne, ezért a pályázati lehetőségeket maximálisan szükséges igénybe venni.

További gondolkodásra ad okot a régebben a város tulajdonában lévő épületek helyzete (Mátyás pince, Kád- és Gőzfürdő épülete...)

Az épületek bemutatása szervezett formában belvárosi séta keretében (idegenvezetéssel is) tervezhető, akár kiadvány alapján is. Ennek fejlesztése indokolt lenne, koordinálás, szervezését egy városi információs pont láthatja el.

4.5.) Múzeum, közművelődés, kiállítások

A Helytörténeti Múzeum vonatkozásában át kell gondolni és kidolgozni az „élő kézműves műhely” program lehetőségét, melyben a látogató lehetőséget kapna ilyen irányú tevékenység kipróbálására is.

A múzeumban tovább kell fejleszteni a múzeumpedagógiai és kapcsolódó szabadidős programok rendszerét. A múzeum elhelyezkedése lehetővé teszi a kulturális és a Körösparthoz kapcsolódó aktív turizmus összekapcsolását. Ezt a következő időszakban is fejleszteni szükséges.

A Szabó Gyula Művelődési Központ a közművelődési szintér funkciónak hiánytalanul megfelel, további fejlesztésben lehet gondolkodni.

Jelen állás szerint a turisztikai információs pont feladatra a Helytörténeti Múzeum lenne alkalmas. A tervek között szereplő turisztikai információs rendszer és információs pont kialakítását és működtetését, valamint ennek személyi és tárgyi feltételeit kell megteremteni.

A városban gazdag képzőművészeti élet folyik. Az időszaki kiállítások (Helytörténeti Múzeumban, Szabó Gyula Művelődési Központban, Városházán, Bartók Béla Teremben, Kaszinóban) pályázati lehetőségekkel bővíthetők és gazdagíthatják a turisztikai kínálatot.

4.6.) Programkínálat

A 3.3.) pontban (ITS szerint) megfogalmazott feladatok megvalósítását szakmailag az Általános Művelődési Központ és civil szervezetek közösen valósítják meg.

A város kulturális programkínálata gazdag, mely a környező településekről is vonzza a vendégeket. Az éves rendezvényterv megalkotását a Szabó Gyula Művelődési Központ és az önkormányzat közösen koordinálja a civil szféra bevonásával. A rendezvények kínálatának gazdagítása a Petőfi Kulturális Programhoz kapcsolódva meg fog történni, emellett a magasabb színvonalú események szervezése érdekében a pályázatokon való részvétel lehetőségeit szükséges a jövőben figyelembe venni. A rendszeressé vált helyi termék vásárok fejlesztésére is lehetőség van egy állandó helyi termékek és marketingelemek árusítására szolgáló üzlethelyiség létrehozása által.

Kunszentmárton és Cserkeszőlő turisztikai stratégiai megállapodásában szerepel, hogy a két település szolgáltatásait összekapcsolva kölcsönös kedvezményrendszert és marketingstratégiát dolgoz ki, hogy a programlehetőségek kiszélesítésével meghosszabbodjon a térségben eltöltött idő. A programkínálat első elemei: a Helytörténeti Múzeum, a Zsinagóga, a Római Katolikus Nagytemplom templomlátogatással és toronytúrával és a heti piac. A stratégiai együttműködés kínálati elemei bővülni fognak és a megállapodás a későbbiekben közös pályázati lehetőségekre is alapot teremti.

A gasztronómiai jellegű programok szintén továbbfejlesztendők: a Városonapon szervezett haléltelfőző verseny, Múzeumok Őszi Fesztiválján a Pálinka verseny, a Birkafőző Fesztivál, továbbá a Tarhonya, a Lecsó és a Kakasfőző Verseny. Emellett hangsúlyosabbá kell tenni a helyi értéktárban szereplő ételek népszerűsítését: csíramálé, barátfüle.

4.7.) Információs pont

A város turisztikai életének operatív munkáit alapító okirata szerint a Kunszentmártoni Általános Művelődési Központ végzi.

E tevékenység a jövőben az alábbiakat kell, hogy tartalmazza:

Egyrészt egy turisztikai információs pont kialakítása és működtetése, melynek feladata a tájékoztatás (látnivalókról, szállás- és étkezési lehetőségekről, programlehetőségekről stb.)

Másrészt koordinálja és szervezi az ITS-ben szereplő rendezvényeket, elkészíti és folyamatosan karbantartja a várost bemutató prospektusokat, kiajánlókat és kiadványokat. Elvégzi az önkormányzat által meghatározott turisztikai feladatokat, a helyi értéktár elemeinek integrálását, a városmarketing tevékenységet, melyre a közeljövőben nagyobb hangsúlyt kell fektetni.

4.8.) Szálláslehetőség

Az önkormányzat tulajdonában jelenleg két szállásra alkalmas helyszín van.

A Körös parton lévő kishajó kikötő mellett sátorozó hely lett kialakítva, ahol a nyári időszakban vízitúrázók kaphatnak szálláslehetőséget. Továbbfejlesztése a „Kunszentmárton komplex turisztikai célú fejlesztése” elnevezésű projekten belül valósult meg. A Kunszentmártoni Városgondnokság kezeli a területet. Működési rendje kidolgozásra került, a működtetés személyi és tárgyi feltételeit adottak, de továbbfejlesztendő.

A Kunszentmártoni Általános Művelődési Központ által üzemeltetett Rákóczi u. 3. szám alatti szálláshely 6+1 fő részére biztosít szálláslehetőséget. Az épület belső felújítását Kisfaludy Pályázat keretében a Városgondnokság elvégezte, a működési engedélyeztetés megtörtént. Jelenleg az egy csillagos újraminősítés zajlik. További apróbb fejlesztésekre itt is szükség lenne. A tervek szerint turistáknak szánta az önkormányzat a szállást, de most hosszabb távon dolgozók bérlik. Turisták számára alkalmas szálláslehetőség kialakítására lenne szükség.

Az „egynapos turizmus” mellett igény jelentkezik nagyobb (40-50 fős) csoportok részéről is kunszentmártoni tartózkodásra (buszos kirándulások, iskolai kirándulások, táborok stb.) Ilyen méretű csoport elszállásolására nincs kapacitásunk. A „Bejárható Magyarország Keretprogram”-ban támogatott ötlet volt egy mentett oldali bázis kialakítása a csónakkikötő közvetlen közelében, ahol közösségi helyiség, vizesblokk és szállás biztosítható, de nem került megvalósításra. Ez a vízitúra idényen kívül is ki tudná elégíteni a fent említett igényt.

Külső homlokzati felújítás történik a Köztársaság tér 8. számú egykori Szálloda épületén, megfontolandó ezzel egy időben szálláshely kialakításának lehetősége.

5. SZEMÉLYI ÉS PÉNZÜGYI FELTÉTELEK

5.1.) Személyi feltételek

A turizmusfejlesztésben és működtetésben az önkormányzat több intézménye közösen vesz részt. A személyi feltételek részben biztosítottak, viszont vannak területek, melyeken személyi fejlesztést kell végrehajtani.

A terület önkormányzati szintű koordinálását a Kunszentmártoni Közös Önkormányzati Hivatal Szervezési, Igazgatási és Humánpolitikai Osztálya végzi. Fejlesztések, pályázatok előkészítése és bonyolítása a Műszaki és Pályázatkezelő Osztály feladata.

A turisztikai feladatok operatív feladatait a Kunszentmártoni Általános Művelődési Központ látja el. Ennek jelenleg sem személyi, sem dologi feltételei nincsenek meg, ez fejlesztendő terület.

A kishajó kikötő és szabadidőpark üzemeltetője a Városgondnokság. A jelenlegi működtetés személyi feltételei adottak, viszont használat felfutása esetén fejlesztésre lesz szükség.

A Rákóczi u. 3. szám alatti szállás működtetésének személyi feltételei sem kerültek megoldásra, jelenleg a vendégek fogadását, regisztrálását és a rendszeres takarítást a

Kunszentmártoni Általános Művelődési Központ dolgozók átcsoportosításával látja el, fejlesztendő terület, amennyiben turisztikai szálláshely megteremtése a cél.

5.2.) Pénzügyi feltételek

A koncepció végrehajtása pénzügyileg három lábon áll:

A beruházásos fejlesztések (ITS, TOP plusz) anyagi fedezetét pályázati forrásokból kell biztosítani. Ez esetben is szükségessé válhat fejlesztési saját forrás biztosítása, melyre – a többi beruházással közösen – külön fejlesztési önerő alapot célszerű létrehozni.

A szakmai és kisebb beruházási fejlesztéseket az Önkormányzat elsősorban saját fejlesztési forrásai terhére tudja megvalósítani. Természetesen itt is törekedni kell minél több pályázati forrás bevonására.

Minden fejlesztés megvalósulását követően biztosítani kell a folyamatos működtetés biztosítását. Ez az önkormányzat részéről plusz működési források bevonását is jelentheti. Ezeket a működtető intézmények költségvetésében folyamatosan biztosítani kell.

6. ÖSSZEGZÉS

Jelen koncepcióban meghatározott célok és feladatok végrehajtása egy hosszabbtávú folyamat részei. Elsősorban a fejlesztésekre koncentrál, hiszen turisztika befektetés nélkül nem létezik, először meg kell teremteni az alapfeltételeket majd ezt követően lehet szervezett módon fejleszteni a látogatásokat.

A koncepcióban megfogalmazott feladatok végrehajtása elsősorban a pályázati és saját fejlesztési források megléte ütemében zajlik. A fejlesztések több szálon futnak, de az egyes elemeken belül különös hangsúlyt kell fektetni az egymásra épülésre és a megfelelő fejlesztési sorrend meghatározására.

A fentiek miatt szükséges, hogy egy-egy fejlesztési forrás megnyílása esetén az adott területre el kell készíteni a beruházási ütemtervet, figyelve arra, hogy a fejlesztés ne zárja ki a továbblépés lehetőségét. Ugyanakkor erre ráépülve meg kell határozni és pénzügyileg tervezni kell a működtetés, fenntarthatóság személyi, tárgyi és dologi feltételeit. Csak mindezek együttes megléte esetén lesz eredményes az adott terület fejlesztése. A legjobb elképzelések is csak jelentős pályázati és önkormányzati fejlesztési források bevonásával tudnak valóra válni. Emellett intézményeink - megfelelő feltételek birtokában - felkészültek és alkalmasak a turizmusfejlesztési és működtetési feladatok ellátására.

A koncepció megvalósításához elengedhetetlen a térségi összefogás. Kunszentmárton, mint járásszékhely, kezdeményező szerepet kell, hogy vállaljon abban, hogy a járás településeivel közösen, egységes turisztikai fejlesztési koncepció mentén, konzorciumként közösen vegyen részt pályázatokon.

Kunszentmárton, 2025. március 27.

Kunszentmárton Város Önkormányzata